

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GOJINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilni račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

0 položaju v Avstriji.

Državni zbor je šel na počitnice in z njim tudi odsek za volilno reformo. Ministerski predsednik Gautsch pa je menda že edel v Karlove vari, od kjer se povrne po velikonočnih praznikih. V parlamentarnem delovanju je torej navstal presledek, ali diskusija o volilni reformi nadaljuje neprestano. Misel na razširjenje in izjednačenje volilne pravice je že pregloboko zasegla v mišljenje in čustvovanje široke javnosti in preveč se je utrdilo uverjenje, da razširjenje te vrhne politične pravice prinese prepoved našega političnega in parlamentarnega življenja, da bi mogla izginiti z dnevnega reda. To reformo zahteva duh časa, moderna doba sedanja. V tem pogledu je značilno, da se — izvzema veleposestnike, te stanovske privilegirance, in vsenemce, te nacionalne privilegirance — nikdo ne upa principijelno protiviti se temu postulat.

Zahteva po razširjenju volilne pravice je prešla v vseobčo posest tako, da vprašanje volilne reforme ni navezano na osebo kakega ministra, ali na ekzistenco kake vlade. Ministri in vlade morejo pasti radi volilne reforme, ali zahteva po tej reformi ostane in ta se uresniči v nedolgi bodočnosti. Če je ne uvede Gautscheva, jo pa uvede druga vlada, ki bo sledila tej.

Da, Gautscheva vlada utegne pasti radi volilne reforme. In v tem pogledu se ravno te dni širijo jako pesimistični glasovi. Mnogi menijo, da je Gautschevo volilno reformo smatrati že danes kakor pokopano, ker da je izključeno, da bi se dobila zanjo potrebna dvotretjinska večina. Je pa tudi drugih glasov, ki ne smatrajo opravičenim takega pesimizma. To mnenje opirajo na dve okoliščini. V soglasju z gornjo trditvijo, da si (razum malih izjem) nobena stranka ne upa nastopiti s principijelnim nasprotstvom proti razširjenju volilne pravice, ker se boji, da bi jo potem zadela obsodba velike javnosti, pravijo ti glasovi, da so se tudi stranke, ki se še upirajo, v resnici že sprijaznile z mislijo na razširjenje volilne pravice. Sedaj ropotajo le z namenom, da bi si rešile kolikor le možno — mandatov!! Sedanji boj ne velja torej principu, ampak le načinu razdelitve mandatov. Kakor drugi razlog, s katerim se podkreplja mnenje, da se baronu Gautschu končno vendar posreči spraviti volilno reformo pod streho, se navaja vseobče uverjenje, da ima Gautsch krono za seboj. Cesarjeva neomajna volja da je, da se Gautscheva načrt realizira. Celo to se pripoveduje, da je cesar silno ozlovoljen na plemstvo, ker dela težave Gautschu volilni reformi.

Optimisti sodijo torej, da jasno izražena volja krone ne more ostati brez utisa na sedanje nasprotje volilne reforme in da tudi

ti pridejo skoro do spoznanja, da je previdnost boljši del modrosti in da se ustrašijo pred možnostjo, da bi se jim mesto sedanje Gautscheve reforme utegnile oktroirati druga, ki bi jim bila morda veliko manje ugodna.

Toda na jedno moramo biti pripravljeni: pravi boj za razdelitev mandatov se še le prične. In nobenega dvoma ni, da Gautsch bo rešiti le princip splošne volilne pravice, sicer pa bo dal barantati se seboj glede števil in razdelitve mandatov. Saj dunajski listi že poročajo, da je baron Gautsch obvestil voditelje strank, da je glede razdelitve mandatov pripravljen za kompromisna pogajanja in da se ta pogajanja prično, čim se on povrne iz Karlovih vari. Ali naši poslanci umejo resnost momenta? Domovinska dolžnost jih zove, da so na svojem mestu. Naj ne pozabijo, da Gautscheva volilna reforma pomenja krvavo krivico za naše koroške in štajarske brate, katere krivica kriči po remeduri. Na drugi strani pa naj pazijo naši poslanci, da se tam, kjer nam je Gautscheva razdelitev vsaj relativno pravična, ne spremeni nam na škodo, na kar bodo gotovo delali naši sovražniki s parno silo. Po našem mnenju bi Slovani najbolje odbijali sovražni naval v tej borbi, ako bi se neomajno držali stališča, odgovarjajočega resnici: **da že Gautscheva načrt daja Nemcem veliko preveč mandatov.** Neomajno naj bi zahtevali, da se to število zniža in ne zviša!!

Deželni zbor kranjski.

Ljubljana 2. Točno ob 11. uri je deželni glavar Detela otvoril sejo. Najprej je bil prečitan zapisnik zadnje seje, potem je dal deželni glavar Detela besedo deželnemu predsedniku Schwarzu. Deželni predsednik je najprej slovenski potem nemški izvajal nastopno:

Deželni zbor je v svojem zadnjem zasedanju sklenil resolucijo, s katero je pozival vlado, naj predloži deželnemu zboru spremembo deželnega reda in novi volilni red za deželni zbor na podlagi splošne in enake volilne pravice. Vlada je že v državnem zboru na usta ministerskega predsednika dne 28. novembra 1905 izjavila, da radi popolnoma različnega delokroga deželnih zborov in državnega zbora, ni splošna volilna pravica za državni zbor poklicana, da izpodrine zastopstvo interesov iz deželnih zborov. Zastopstvo samoupravnega telesa je nekaj drugega kakor politično zastopstvo cele države in vlada je prepričana, da dobe izlasti gospodarski interesi, ki jih imajo negovati deželni zbori, izdatneja varstva in pridejo mnogo izdatneje do izraza s sistemom interesnega zastopstva, spopolnjenega s kurijo splošnega volilnega razreda, nego pa s splošno volilno pravico.

Načrt, ki ga je vlada izdelala, predlaga uvedbo nove kurije s splošno volilno pravico

meščani pred svojega sodnika Živana Benkovića in so ga rotili, da jim najde leka in pomoči. A Živan je pozval mestnega notarja in je dal napisati veliko pritožbo na kraljevskega upravitelja, proseči ga v imenu Boga in pravice, naj pomaga nesrečnikom s tem, da izvrši kraljevo voljo.

— Zaučajte v Boga, on vam pomore! je tolažil sodnik svoje meščane in ti so postali mirnejši in potolaženi ter so čakali potrpežljivo, kar Bog dade in kraljevska pravica.

Bilo je v sredi meseca septembra leta 1392. Nekega petka okolo poludne, ravno ko je mestno svetovalstvo dovršilo svojo sejo in je sodnik Živan Benković s svojimi priseženci stopil pred mestno hišo, prikazala se je ne navadna četa konjenikov na Markovem trgu. Prvi, ki je jahal, je bil ptujec jako ugledne vnanjosti, osivelih las in brade, a jako velikega telesa, pogrnen z zelenim plaščem iz baržuna. Njemu na desni je jahal podban Toma, na levi pa nekoliko zaostalo, človek srednje starosti, držeči pred seboj na sedlu privezano železno škrinjico, v kakoršnjih so

za deset členov. S tem bo dana vsem prebivalcem dežele možnost, da se bodo mogli primerno udeleževati oskrbovanja deželnih stvari. Volilna okrožja so tako razdeljena, da bi pripadel okoli 50.000 prebivalcem po eden poslanec. Razum uvedbe nove kurije se predlagajo še druge izpremenitve, s katerimi so se jemale v poštev nekatere želje po pridruženju raznih industrijalnih in drugih večih krajev k volilni skupini mest in trgov in po drugi razdelitvi mandatov kmetijskih občin. Vladni načrt obsega potem še nekatere določbe, ki nameravajo zagotavljati nemoteno delovanje deželnega zbora. Vlada misli, da je storila, kar je na njej leželo, da naredi konec tistem neplodnemu stanju, ki je trajalo dolgo in ki se v deželi splošno obžaluje.

Deželni predsednik je na zaključku svojega govora apeliral na zbornico, naj sodeluje, da bo to delo imelo vspeh, saj so vse stranke v zbornici edine v želji, koristiti deželi, in ljubezen do domovine gotovo odloči, da podrede tej želji druge želje in oziere. Velikonočni zvonovi naj naznanijo deželi mir in s tem tudi začetek novega delovanja na čast in blagor dežele.

Po daljši debati, katere so se udeležili posl. Šusteršič, Schwegel in župan Hribar, je bilo sklenjeno, da se izroči predlogo ustanemu odseku, ki bo v sredo poročal na seji.

Iz Srbije.

Rešitev vprašanja glede zarotnikov je baje — kakor poročajo iz Belegrada — odloženo.

Sedaj razburja še neko drugo vprašanje javnost v Srbiji. Nabava novih topov je, ki spravlja vlado v zadrego. Polovica topničarske komisije se je izrekla za topove tovarne, Škoda (Plzen), dočim velik del novinstva nasprotuje tej tovarni. In vlada je, ki trpi pod nasprotstvom, ker nima dovolj močne večine v skupščini. Francozki topovi pa imajo zopet — kakor se trdi — raznih tehničnih pomanjklivosti. Največ nade ima zato baje znani kralj topov, Krupp, v Essenu. Tako bi si zopet Nemec polnil žep s slovanskim denarjem. Sicer pa zatrjajo vesti iz Belegrada, da bo treba še precej časa čakati na odločitev.

Konferenca v Algeirasu.

Iz Algecirasa poročajo: V soboto je nemški delegat Radowitz odobril razdelitev maročanskih pristanišč, kakor sta jo določili glede policijske organizacije Francija in Španija. Francija dobi pristanišča Rabat, Mazagan, Safi, Mogador; Španska Tetnan in Laraš, Tanger dobi španske instruktorje in francoskega poveljnika, Casablanca francoske instruktorje in španskega poveljnika. Francija je odjenjala v točkah glede banke, ki so še preporne. S tem so načelno poravnana vsa nasprotstva.

Generalnim inspekt. maročanske policije

tedaj pisma spravljal. To je bil menda pisar nepoznanega tujca, Deset oklopnikov je jahalo za to trojico, za konjeniki pa so vlekli štirje konji voz s prtljago.

— Ta ptujec mora biti velika zver! si je mislil sodnik Živan; in ko je ptujec jahal mimo mestne hiše, so se Živan in zapriseženci spodobno priklonili došlecu, ki jim je s prijazno roko vračal pozdrav.

Jahači so pohiteli sedaj skozi srednjo ulico in se zaustavili pred kraljevim dvorom, v katerem je bival ban Ladislav Lučenac. Vrata kraljevskega dvora so se takoj odprla in na stopnjicah je ban vsprejel došleca, s katerim se je pristrčno objel kakor s starim znancem ter ga odvel v zgornje prostore.

Po vsem Griču se je raznesel glas, da je neki visok dostojanstvenik, velikaš, prišel k banu v obisk, ali nikdo ni vedel, ne kdo je, ne od kod je.

Pred večer istega dne je dobil sodnik Živan sporočilo od bana, da ima jutri z mestnimi svetovalci stopiti pred obraz vele-možnega in svetlega gospoda kraljevskega

bo imenovan eden častnikov pripadajočih švicarski armadi.

Zadnje vesti poročajo, da se ta teden uporabi za sestavo sklepov konference. Vse sklepe, ki jih je storila konferenca, treba še revidirati. Ti zapisniki se predlože plenarni konferenci.

Glagolica.

Profesor bogoslovnega semenišča v Zadru je izdal na latinskem jeziku knjigo: Fontes historici liturgiae Glagolito-Romanae. V tej knjigi so navedeni v kronolojskem redu vsi viri in zgodovinski dokazi o postanku, razvoju in življenju glagolice od 13. do 19. veka. Knjiga je pisana v latinskem jeziku zato, da bo pristopna tudi učenjakom neslovanskih narodov.

Drobne politične vesti.

S zagrebškega vseučilišča. Do konca marca t. l. je bilo na zagrebškem vseučilišču promoviranih 428 doktorjev. Vseučilišče je bilo otvoreno dne 19. oktobra l. 1874. Prva promocija se je vršila dne 23. dec. 1877. Med temi je bilo promoviranih 351 juristov, 60 modroslovcev in 17 bogoslovcev. Sub avspiciis regis jih je bilo promoviranih šest. Po veroizpovedanju je bilo med 428 doktorji 327 rimo-katolikov, 3 grko-katoliki, 51 pravoslavni in 47 Židov. Najmlajši promovend je ob promociji imel 22, najstarejši pa 42 let.

Pluralni volilni zistem za Galicijo. „N. F. Pr.“ poroča, da je ministerski predsednik baron Gautsch v nekem razgovoru s posl. Bobrzinskim izjavil, da je vlada eventualno pripravljena, da uvede za Galicijo pluralni volilni zistem.

Amerika za mirovni kongres v Haagu. Iz Washingtona poročajo: Državni tajnik Rot je zahteval od kongresa 50.000 dolarjev, da se bodo združene države zamogle vdeležiti II. mednarodnega mirovnega kongresa v Haagu. Kakor znano, je predsednik Roosevelt sprejel predlog carja Nikole, da se skliče nov mirovni kongres.

Hotentotje napadli oddelek nemških čet. Kakor je „Wolffov biro“ izvedel iz merodajnega mesta, so Hotentotje v južnozpadni Afriki napadli oddelek nemških čet, sestoji iz enega častnika in 16 mož. Častnik in 10 mož je padlo. Štirje možje so bili ranjeni. Enemu se je posrečilo ubežati, enega moža pogrešajo. Podrobnosti še manjkajo.

Domače vesti.

I. seja novoizvoljenega mestnega sveta. Sinoči je novoizvoljeni mestni svet imel svojo I. sejo, na katere dnevnem redu je bilo „konstituiranje mestnega sveta“ in „izvolitev verifikacijske komisije“. Seji je pri-

upravitelja Nikole Kanižaja, ki ga je Njegovo Veličanstvo, kralj Šišman, poslal, da stalno uredi večne spore med Kapiteljem in kraljevskim mestom Gričem. — Sedaj je vse zasedlo pred očmi.

Kakor Gričani, tako so dobili tudi Kapiteljci sporočilo od bana, da imajo jutri priti pred kraljevskega upravitelja radi njihovih razmer z Gričani. Okolo desete ure, predpoludne se je začela polniti velika dvorana kraljevskega dvora, kjer so ga nalogu upravitelja pričakovali istega. Prvi je došel sodnik Živan Benković z vsemi svetovalci v praznični obleki, a takoj za njimi je došla tudi kapiteljska gospoda. Eni in drugi so se pozdravili nemo, molče, in vsakdo je stopil na svojo stran.

Ni dolgo trajalo in odprla so se velika vrata dvorane in vstopil je v sijajni, zlatom vezani obleki iz rožnatega baržuna upravitelj Nikola Kanižaj, za njim ban Lučenac, škof Ivan, podban Toma in pisar upraviteljev, noseči pod pazduho škrinjico, ki jo je imel včeraj privezano na sedlu.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nad. ljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — č.

XLIII.

— Dajajte mi opomine, ukore, kolikor vam drago! je govoril škof sam s seboj — samo mojih denarjev se ne dotikajte. Ubogi meščani, ki se jim je bilo reklo, da jim po kraljevem nalogu škof plača odškodnino, so prihajali v škofovski dvor zahtevati, kar jim je bilo prisojeno; ali škof Ivan jih ni pušal pred-se, ampak jih je dajal odpravljati s pomočnikom, da to je njegova in banova stvar. Siromaki so hodili k banu, a ta se je jezno tresel na siromašne ljudi, da ima nujnejega posla, nego je iztirjevanje njihovih zahtev od škofa. Ker niso nikjer našli pomoči, šli so

sostrovalo 47 svetovalcev. Opravičili so svoje edstnost svetovalci dr. Rybář, dr. Venezian, dr. Spadoni, Vianello in Wiselberger. Vlado je zastopal vladni svetnik Lasciak, ki je sporočil, da c. kr. namestnik odobruje konstitucijo mestnega sveta, in povabil svetovalca Evgena Morpurgo, naj, kakor najstarejši mej svetovalci, prevzame predsedništvo.

Svetovalec Morpurgo je prevzel predsedništvo ter povabil najmlajša svetovalca, dra Brocchi in dra Spadon, naj prevzameata zapisničarstvo. Na to je predsednik spregovoril kratek nagovor, v katerem je pozdravil novizvoljeni mestni svet ter omenjal razne boje, ki jih je morala biti stranka, iz katere je iznikel mestni svet. Omenil je čin vlade glede odvzetja prenešenega delokroga. Omenil je tudi obe stranki, ki sta se udeležili volilnega boja.

Po tem govoru, ki je bil na zaključku aplavdiran, je predsednik predlagal resolucijo, v kateri se izreka zahvalo členom minole mestne delegacije. Resolucija je bila sprejeta soglasno.

Na to je pričela volitev v verifikacijsko komisijo. Izvoljeni so bili za mesto svetovalci: Brocchi, Ricchetti, Rusconi, Spadoni in Sandrinelli, a za okolico: svetovalci A. Gorriup, Cuzzi, Hermet, Perco in Vianello.

S tem je bil dnevni red I. seje izčrpan. Pred zaključkom se je za predsednik predčital pozdravno pismo brzojavko goriškega mestnega sveta, katero čitanje je povzročilo mnogo ploskanja z rokami.

Za ponesrečene makedonske brate.

Iz Malnica dne 31. marca:
Za ponesrečene makedonske delavce so dospole do danes sledeče podpore:

Gg. Matvejevič Gorica 2 K, Fr. Kokole nadučitelj Podbrdo nabral po izkazu v „Soči“ med prijatelji znanci in sorodniki podpisanega v Podbrdu K 136.30, Jaka Simičič Gorica 1 K, ga K. Lasič Renče pri Gorici 5 K, ga J. Lasič Renče pri Gorici 5 K, A. Pakor 5 K, Katarina Klove 2 K, Trgovska trdka J. Pipan & comp. v Trstu 20 K, Ferd. Seidl c. k. profesor v Gorici 5 K, Iv. Hochmüller Beljak, J. Kavš Ajdovščina po 2 K, Josip Lojč c. k. poštni oficijal Trst 4 K, trije neimenovani iz St. Peter pri Gorici 3 K, dr. Michael Truden Barkovlje pri Trstu, A. Lokar Ajdovščina po 5 K, dr. J. Debere Kranj 8 K, Fr. Rožič trgovec v Kranju 5 K, Franja dr. Pertotova v Trstu obleke, čevlje in obvezila za rane, Nace Planinšek trgovec Ljubljana obleke. Skupno K 215.30. Bog plati vsem stotero!

Ker smo zdaj preskrbeli, da pride k trojici najnevarnejših usmiljen brat ter s to se obvezali za istega plačevati vse stroške v zaupanju na dobra slovenska srca, in ker bo treba petorico ponesrečenih še najmanj par mesecev oskrbovati, vsprejemamo se nadaljne darove s hvaležnostjo. Povdarjamo izrečno, da bi bili siromaki poginili ako bi se ne bili potegnili za njih tukajšnji Slovenci. Pozneje so oblasti sicer posegle vmes, a storile so le to, v kar so bile ravno po zakonih prisiljene. Bil je tu deželni sanitetni nadzornik, ki je odredil, da se ima tri najslabše posebej oskrbovati. Ali v vsem Malnici niso dobili nobene sobe v ta namen. Šlo se je pač le za siromašne Makedonce!

PODLISTEK.

V izarskih Atenah.

(Memoire v vengu popotnih utrinkov).

Spisal **Franjo Krašovec.**

IV.

„Obrišite si solzo prijatelj in sedite v naš krog!“ mu je velel slikar. „Tu imate na pot“ — pomolil mu je cekin — in ako se vas še Vaši rojaki, dasi Poljaki, spomnijo s kakšnim darom, ne bo vam treba požirati cestnega prahu in prej boste na svojem cilju. Tu sta si stala nasproti Rus in Poljak: sinova dveh slovanskih plemen, ki se tako vroče sovražita. In Poljak je dal Rusu denarja, ga objel in poljubil. To je bilo delo bratskih čutil in krščanskega usmiljenja. Ali šele mrzla tujina jima je razkrila bratstvo, pod tujim krovom jima je radostno vzvalovila topla bratska kri in kedaj pride čas, ko si sežeta v roke ob domačem ognjišču, k slogi, bratstvu in ljubezni?!

S kakšnimi občutki je potnik zapuščal Oberammergau, kaj so izražale bolne njegove solze?

Slednjič je neki tukajšnji Slovenec odstopil eno sobo, kjer se zdaj primerno oskrbovati. S pomočjo tukajšnjih Slovencev in z došlimi podporami dobivajo siromaki dvakrat na dan meso in nekoliko vina, dotim občina ni hotela dati drugo, nego neke vrste juho (pa ne mesno!) in kruh kakor arestantom! In prosili so mesa! A občina je celo prepovedala pogostoma menjati — obveze, da bi se ne porabilo preveč obvezil!! Zdaj je hrana primerna in tudi z obvezili ne bo treba več varčiti!!

Ker se je pa od došlih izkazanih podpor nakupilo za nekatere, ki so se odpravili proti domovini, čevljev, obleke itd., ter se je slednje imenovanim dalo tudi 60 kron v gotovem denarju, ostaja samo še okoli 50 K na razpolago.

Zato si dovoljujem ponovno apelirati na dobra slovanska srca. Vsak tudi najmanjši dar bo hvaležno vsprejet. Vse darove, tudi konečni račun o uporabi, se objavi v časopisih.

And. Munič.

Imenovanje v policijski stroki. Konceptna praktikanta na tukajšnjem policijskem ravnateljstvu Alojzij Keršovan in Egbert Kleinsasser sta imenovana provizoričnima policijskima konceptistoma.

Zanimiva izjava ozirom na razmere na Kranjskem. „Učiteljski tovariš“ odgovarja v uvodnem članku na „Slovenčev“ članek, „Učiteljstvo na razpotju“ ki je obsejal trditve, da je med učiteljstvom in narodno-napredno stranko navstal razkol. „Učiteljski tovariš“ oporeka temu, češ: To še ni znak kakega razkola, ako smo očitali napredni stranki nedelavnost, nemarnost in površnost. Učiteljstvo je simpatizovalo z napredno stranko, a s tem ni rečeno, da je odobravalo vse njene korake v politiki, kakor ne zametuje, kar je dobrega pri klerikalizmu. Klerikalizem trdi, da je njegovo stališče verskonarodno, piše in deluje temu nasprotno, kar smo že dokazali s premnogimi neovrgljivimi izgleidi. Tudi liberalizem ni principijelno zoper vero, a zabrede mnogokrat v boju s klerikalizmom predaleč, kar smo že večkrat povdarjali. Ti dve stranki si bosta vedno nasprotni, največ zaradi narodnosti. Vsaka pametna opozicija je zdrava in potrebna, dokler ne zavladata strankarska strast in sovražstvo. S tem se ne more nikakor vjemati učiteljstvo že zaradi svojega poklica ne, ker mora biti odgojitelj nepristranski pravičen in odločen.“

Zabeležili smo te besede iz „Učiteljskega tovariša“, ker se nam zde simptomatičen pojav.

Slovanskim trgovcem po deželi v svarilo. Pod tem naslovom grajate v 88. številki „Edinosti“ z vsem opravičenjem one, ki sami sebe zaničujejo. A je tudi izjem, žalibog malo, ki z vsem ponosom zahtevajo spoštovanje slovenskega jezika. Ako bi vsi tako postopali, koliko naših ljudi bi dobilo dobre službe!

Znan mi je trgovec na deželi, ki mnogo-krat, kakor drugi, dobiva pisma s prošnjo za informacije. A on dosledno zavrača ta pisma, ako niso pisana v kakem slovanskem jeziku, z opazko, naj se mu piše slovensko.

Ravno te dni prejel je tako nemško pismo iz Gorice. Zavrnil je je. Tako j mu

Morda je bil to njemu samemu nezaveden kes nad zavrženim, izgubljenim življenjem v daleki tujini, kjer je pokopal svojo mladost, svojo moško silo, kjer je pozabil svojo materščino in svojega Boga?

Ali je prišel srečno domov, ali mu je bilo dano odpočiti se na rodni grudi po dolgem, blodnem potu tega življenja?

Pozabili smo ime njegovega rodnega kraja, ali gotovo je, da ga izmed nas ni srečal nikdo več.

Saj tudi mi, rodni bratje slovanski, ki smo se po čudnih potih tega življenja za krasnega poletja sestali pod veličastnimi oboki bavarskih gor, ki smo sedavali skupaj za tihimi letnimi večerov v skupnem snivanju in gorečnosti po dragem slovanskem domu, izraženim z našo krasno, od sosedov vedno radostno poslušano himno „Jeszcze Polska nie zginieła“ in „Lepa naša domovina“ — ki smo si obljubovali v teh trenutkih verno prijateljstvo za vse življenje — tudi mi smo si stiskali tam v krasnem Oberammergau v roke naposled!

Blagor in mir Tebi, Ti čisto, neskaljeno umetniško srce slovensko! Samo grob je podelil miru Tvoji nepokojni duši! Smrt! Kratek je boj in dolg je mir! Lahko si umrl in

je došlo pismo v slovenskem jeziku. Ali grozna slovenščina je to! Evo:

Memorandum

Gosp. I. I. v I.

Gorizia, 26. Marca 1906.

Zahvaljujemo Vašemu Imenu enega Prijatelji, ino Vaš ljepo pismo ce hocete nam dati enega Information od onega Trgovca I. I. katerega bomo držali le za mi drugi brez Vaša odgovornosti.

Vaš ljepo zahvaljujemo ino pozdravljamo S spoštovanjem

Ako bi dotična trdka imela Slovence v službi, se ne bi osmešila na tak način.

Slovenski trgovci po deželi in tudi v mestih! Na tak način postopajte, da dosežete veljavo in spoštovanje našemu jeziku in da pripomorete našim ljudem do dobrih služb!! Saj so že nekatere trdke na Dunaju, Gradcu, Lincu itd. uvedle slovensko ali hrvatsko dopisovanje. Prisilimo v to vse one, ki žele trgovati z nami!

Za ubogo družino Kočevar je vsled naše notice, objavljene v nedeljski številki, darovala neimenovana narodna družina svoto pet kron.

V imenu obdarovane se najtopleje zahvaljuje Kravos.

III. Koncert soprogov Markovič vrši se danes ob 8. uri zvečer v „Sokolovi“ dvorani v „Narodnem domu“. Soprog Markovič so na koncertih minole nedelje dosegli najboljši uspeh in zato se je nadejati da bo tudi današnji koncert obiskovan v velikem številu.

S Proseka nam pišejo: V nedeljo zvečer se je raznesla po vsej vasi žalostna novica o krvavem činu. Žrtev tega čina je g. Ivan Cibic, člen uzorne narodne rodbine. Medtem ko se je na trgu mirno pogovarjal z g. Ivan D., ga je neudoma napadel ljubosumni I. R. ter ga z nožem težko ranil na vratu. Ranjenca so takoj odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli v IV. oddelku. Napadalec mu je že dolgo žugal s smrtjo.

V „Divaški vilenici“, imenovani Cesarjeviča Rudolfa jama, priredi tržaška podružnica „Slovenskega planinskega društva“ na velikonočni ponedeljek dne 16. aprila t. l. veliko javno razsvetljavo.

Jama bo posebno slovesno razsvetljena in odprta od 4—7. ure popoldne. Vstopnina znižana. Ves natančnejši vspeled sledi.

Vožnje z avtomobilom med Reko in Lovrano. Bivši reški guverner, grof Pavel Szapary je stopil na čelo nekemu konsorciju, ki hoče med Reko in Lovrano in naobratno uvesti redne vožnje z velikim avtomobilom „Imperial“, v katerem bo prostora za trideset oseb. Avtomobil bo odhajal vsake pol ure.

Bencin-elektromotor (voz) bo vozil z brzino brzovlaka po južni železnici dne 4. t. m. od Dunaja do Ljubljane, dne 5. t. m. pa od Ljubljane čez Nabrežino v Kormin. Spreddaj bo imel poleg navadnih svetilk še reflektor. Vozil bo najbrž za poskušnjo.

V „Slovanski čitalnici“ smo imeli minolo soboto zopet lep večer. Zaključile so se otroške plesne vaje z lepim venčkom. Krasno je bilo videti te mlade dečke in deklice kako so se lepo, prav salonsko vedli, pravilno in taktno plesali vse tudi najnovejše plesne. In

smelo si gledal smrti v obraz! Tvoje srce ni poznalo sovraštva in čista, mirna vest Ti je bila prijateljica. In ako si ob robu Svojega groba pogledal na dopolnjeno življenje, videl si vrsto vzvišenih dejanj in blestečih čednosti!...

Marysia! Ti blaga hči bratskega nam naroda! Nevažljiva usoda je uničila Tvoje življenje pravkar, ko je ocvetalo, ko se je imelo združiti z dušo polno sreče in blagra. Tam v bavarskih planinah si končala mlada leta. Zakaj Ti ni bilo dano oslajati življenje slovenskega umetnika?! Ah, čujem smrtne glasove, oglašja se Nemezis in strašno se razlega: Slovenec nima sreče! — — —

Naš slovanski umetnik je kakor mlad slikar prišel v Monakovo in njegova silna tehniška spretnost usodila mu je, da bo učiteljem slikarstva. Z nameščenjem na akademiji ni računal. On je otvoril svojo šolo, kamor so kmalu prihajali učenci od blizu in daleč. Obetalo se mu je krasno življenje. Svojim učencem je bil brižljiv in vreden učitelj. Govoril je malo, a pušil mnogo. Kedar ga je objela rahla ekstaza, takrat je šel v svoj privatni atelier — ali ne, da slika. Tu je posegel za papirsko in iz oblakov so vstajali novi načrti in kompozicije. Ko je svr-

plesali se kar 3 četvorke. Na plesu bil je kotiljen in mladi plesalci se bili vsi prepleteni z lepimi dekoracijami, a oni so svojim nim plesalkam poklanjali lepe šopke.

Vsa čast in zahvala gre gospici Liziki Krstnikovi plesovoditeljici, ki je pokazala, da z vstrajnostjo in potrpežljivostjo se da prav mnogo doseči, če tudi pri tako malih, in nežnih otrocih, ki jim treba posvečati mnogo, paznje in resne volje.

Pri prvi četvorki je Stana Rybářeva v imenu plesalk in plesalcev poklonila gospici plesovoditeljici krasen svež šopek, v katerem se je nahajal bliščec zlat prstan; a imela je tudi lep nagovor, v katerem se je gospici učiteljici zahvalila za nje trud in požrtvovalnost ter obljubila, da bodo drugo leto pridnejši in poskočnejši.

Veseli je rajalo na nežnih rudečih obrazih, a to veselje videlo se je tudi pri mamih, ki so z radostjo zrli na svojo ljubljeno deco.

Po plesu okrepčali so se naši vrli in pridkani otroci s čokolado in sladčicami. In zopet pravim: lepo, lepo je bilo. Želeli bi bilo, da bi na jesen poslali čitalniški udje vsi svojo deco k plesnim vajam, da se že otroci spoznavajo mej seboj, kakor — Slovani. Mali Srbič vrtel se je z nežno Slovenko, Hrvatč pa z živo Čehinjo in nasprotno; vse, vse je bilo tako lepo, odkritosrčno, otroško in veselo!

Vrli in vstrajni gospici Liziki Krstnikovi pa še enkrat lepa hvala, ter se jej pripotočamo, da v bodoče zopet vsprejme v pouk naše malčike!

Priloga. „Slovenski tehnik“, glasilo kluba slovenskih tehnikov v Pragi smo pridjali današnje številke.

Slabodošel. Predsnočnim, ko je prišel ob 9. uri brzovlak z Dunaja na tukajšnji kolodvor južne železnice, so tam nastavljeni policijski organi zapazili, mej drugimi došlimi potniki, nekega mladeniča, ki se jim je zdel sumljiv. Povabili so ga na tamošnji policijski urad, kjer so dognali in je potem tudi sam priznal, da je Konrad Ernest Bayer, doma iz Limbacha na Saškem, ki je svojemu gospodarju, trgovcu Viljemu Rietbergerju ukradl svoto 2400 mark in potem izginil. Dejal je, da je bil namenjen v Aleksandrijo v Egipt.

Seveda so ga djali pod ključ.

Prijavljena tatvina. Alojzij Kusman, naddelavec pri gradnji norišnice, je prijavil včeraj predpoludne na policijo, da mu je bilo ukradenih 268 žaganic, ki so mu bile poverjene. Žaganice so bile ukradene mej prevozom z ulice Vincenzo Bellini na mesto, kjer gradijo norišnico. Vkradene žaganice so vredne 100 kron.

Koledar in vreme. Danes: Richard, škof; Zarko; Rastislava. — Jutri: Izidor, škof; Selistari, Dušica. — Temperatura včeraj: ob 1. uri popoldne + 10,5° Celsius. — Vreme včeraj: lepo, a popoldne malo dežja.

Društvene vesti in zabave.

„Kmetijska družba za Trst in okolico“ v Trstu naznanja svojim udom in drugim, ki žele še dobiti ameriških trt, da se prijavijo, c. kr. namestništvu dobi še par tisoč kor renjakev Rup. montikole — pri družbinem predsedniku na Opčinah, g. Iv. Gorjup-u pa še nekoliko reznikov Rip. portalis, brez plačno.

Šil svoje dnevno delo, šel je k časi, pri kateri je tudi ostal. Njegova šola je bila prva v Monakovem in postala je prava konkurenca akademiji. Nikdar ni pozabil svojih učencev. Ako je kateri imel denarja, je plačal; ako ni imel, šel je jednostavno v atelier in mojster je korigiral, ne rekši mu besede. Veselilo ga je, ko je videl, da so njegovi učenci kaj postali.

Doma ni imel. Gostilna je bila njegov dom. Zadnja leta, posebno po smrti Marysini, se je vedno bolj udaval alkoholu. Ta ga je konečno tudi uničil. Samo enkrat na leto vtvoril je svoj atelier za veliki umetniški ples. V Švabingu, znanem delu Monakova, na vrtu neke vile bil je njegov privatni atelier. Čudne postave so prihajale tusem. Učenci so napravili veliki prostor z mogočnimi karikaturami. Vse se je vrtelo igrajoče in gori na visoki atelirski altani je sedel umetnik in gledal.

Kratek čas pred smrtjo je doživel še veliko veselje. Cesar Fran Josip mu je podelil visok red. Svečano je proslavil ta dogodek. On se je čutil Monakovčana in težko bi bil živel drugje. Bogat ni bil, ker v razdavanju in usmiljenosti je bil neprekosljiv. Dohodke je imel sijajne, ki bi mu bili, da je bil drugačne naravi, nanosili precejšnji imetek.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Učiteljsko društvo za goriški okraj“.

Zavod sv. Nikolaja razpošiljal bo v kratkem vsem občinam in vsem posojilnicam in hranilnicam po Slovenskem prošnjoo, da bi blagovolile podpirati ta na periferiji in v tako nevarnem Trstu obstoječi prepotrebni zavod.

Vsacemu narodno- in človekoljubnemu Slovencu in Slovenki iskreno priporočamo ta zavod!

Novo ustanovljeno bralno in pevsko društvo „Dneva žar“ v Kazljah bode imelo svoj I. redni občni zbor v nedeljo 8. aprila t. l. v dvorani g. Lorrenca Vran s sledečim dnevnim redom: 1. Volitev odbora in dveh pregledovalcev računov. 2. Določitev društvene sobe in naročba časopisov. 3. Razni predlogi in nasveti. Ker je društvo koristno, in njega napredek občini časten, nadejati se je obilne udeležbe.

Pevsko-bralno društvo „Zrinjski“ v Dekanih bode priredilo veselico z obširnimi programom dne 6., t. j. prvo nedeljo majnika; toliko v znanje bratskim društvom.

Ker ima zbor omenjenega društva na razpolago mnogo novih pevskih moči, nadejati se je, da bo veselica čim krasnejša.

Bratje rodoljubi! Ker živimo tudi mi ob periferiji, potrebujemo vsodbujne. Torej bratje Slovani: prvo nedeljo, t. j. 6. maja, v krasno naravo v lepo vas Dekani! Prosi se, da se bratska društva, ki bi hotela sodelovati, oglasijo čim prej.

Kužljivost in umetnost

N. Razvitu. Ruske študije. Bogumil Vošnjak. — Ljubljana 1906. založil L. Schwendter, 396 strani z malim imenikom in kazalom.

Mi uvažujemo nazore našega mladega, marljivega pisca, ali tu pa tam se pridružuje našemu čustvu hvalečnosti na tem, da nam priobčuje zabeležke v svojem dnevniku, ki ga je spremljal po dolgem potovanju, nekako nesoglasje z njegovim naziranjem. Uvod nas opozarja, da knjiga ni pisana s tistimi nekoliko komičnimi „bože carja hrani“ navdušenjem, „ki je bilo pri nas v nedavno mino-lem času običajno.“

In je — ni bilo že! — naše navdušenje res tako komično, kadar odneavajo ti veličanstveni akordi „carstvu na strah vragam, na slavo nam“? Kdo misli tu na slabotnega tatjkušo v Carskem selu? Morda kak mlečno-zobnez. Mi se radujemo najkrasnejši himni, ki je last našega prvorojenca sina matuške Slavije; morda nismo že krvooločni, ko se z nemo priključujemo zboru, ki prepeva koracnico „l' étendard sanglant est élevé“. — Mi čutimo kakor oni „ki potujejo na Rusko ne kot neosvojenjeni in neodrešeni prekucuhi, ampak kot mlajši brat k starejšemu, silnej-šemu, ki predseduje v rodbinskem svetu, ki zahtevajo moralno duševno podporo vsega ruskega naroda“, — in mi se radujemo vsemu kar najdemo tam kaj lepega, naša estetiška čustva vzradujočega, ker temu smo bolj do- stopni „sorodni smo si, to pravi neki no- tranji glas“. In ta glas vzbaja v nas neopi- sljiv občutek, ko se razlega veličanstveno v naši bližini na zapadu „bože carja hrani“.

Le hranimo nekaj našega idealizma do tega, kar je res lepega! Ne gledimo nekaj komičnega v tem, kar nam sme biti v ponos! Če občudujemo veličanstveni akord „Bože carja hrani“, ne kujemo menda še v zvezde neslovanskega trinoštva, kajti — da govorimo z našim rojakom — „dosedanji ruski absu- lutizem s svojimi kričnimi nedostatkami in ti- ranskim zatiranjem vsakega svobodnega gi- banja ni bil Slovanom v ugled!“. Tudi v nas ni priljubljen.

Ne hotimo biti bolj resnim idealistom, nego nas napravlja vsakdanja huda borba za svoj obstanek in za bratske vezi in le nav- dušujmo se dalje tudi za estetiška čustva, ne le etiška, potem nam se morda nudi pri- lika, da se popeljemo v trojki, in zadumčivo slušamo, kako kolokolčik „zvenit unilo pod dugoj“, sicer nam bi bila dolga pot po da- ljavah; pripetilo bi se nam kakor drugim, da ne umejo poezije stepe, in ko ustopimo potem v gostoprijimni dom, se bomo rado- vali tej srdečnosti naše hazjajke in hazjajina; morda nam ljubko prijazna hčerka nudi pri- liko, da se čudimo izobraženosti ruskega de- kleta, ako je imelo priliko prisvojiti si le količjak podlage; saj je ženska izobrazba vse prej nego prezirana vredna. — Seveda se ne sme prezreti prilike, da posvetimo tudi nekaj pozornosti nežnemu spolu in morda ne

napišemo, ko se povrnemo v svoje napred- njačko domovino, nadaljevanje knjige „Na Razsvitu“, ampak upamo, da nam ostanejo tim dražji in prijetnejši spomini. — Možno je tudi, da ne povemo tedaj javnosti, da je v Rusiji krasotica izključena.

Ste-li že čuli govoriti ruskega otroka? Kako so melodična v razgovoru vsa ta las- katelnjaja v otroškem rotiku (ustica) v zvezi s vsemi polnimi izrazi, ki jih poseduje „edin- stvenij mogućij ruski jazyk“. — Vprašajmo našega potnika, ali je slišal tudi govoriti šestorico otrok pomješčka S., predstavljeno mu od hazjajke prej, nego ga je vodil „na- ivni“ hazjajin (ne kučegazda!) h kurniku, kjer sti bili le dve kurici, — to nas zanima vsaj toliko, kakor ta naivni ponos ha- zjajina.

Gospodarstvo.

Jadranska banka v Trstu. Ta naš mladi zavod, ki obstoja še le dobre 4 mesece siri svoj delokrog na vse strani, tako da pr- votna glavica od 1.000.000 kron ne za- do- stuje več za redno poslovanje. Vsled tega razvoja, ki nadkriljuje vse nade, ki so se sta- vile v ta zavod o njega postanku, sklenil je upravni svet, kakor smo doznali iz zaneslji- vega vira, predlagati občnemu zboru, da se poviša čim prej prvotno delniško glavico na 3.000.000. Tozadevni občni zbor se skliče za- četkom prihodnjega mesca. Redek slučaj je to, da nov bančni zavod potroji svojo glav- nico pred prvo bilanco, da lahko rečemo, da nam tak slučaj sploh ni znan. Ako se je to- raj upravni svet odločil do takega koraka, je znak, da se zavod krepko razvija ter da obeta najboljši uspeh. Sedaj bodo imeli vsi oni, ka- teri niso mogli dobiti delnic v prvi emisiji, priliko da pridejo v posest delnic „Jadran- ske banke“. Posebno bi bilo želeli, da se okoristijo z novimi delnicami naše zadruga, katerim bo „Jadranska banka“ v veliko za- slombo, kajti ona je po svojih pravilih po- klicana v to, da povspešuje zadrugi kredit. Mi od svoje strani ne dvomimo nikakor, da bo vspeh druge emisije popoln.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu sušcu 1906. je 215 strank vložilo K 67.220.12. 125 strank je vzdignilo K 33.597.58. 4 strankam izplačalo se je hipt. posojil K 3700. Stanje hranilnih vlog K 1.435.738.66. Stanje hipoteknih posojil K 1.046.404.01. Denarni promet K 193.188.57.

Brzobjavne vesti.

Grof Goluchowski. DUNAJ 2. Minister vnanjih stvari grof Goluchowski se je včeraj povrnil semkaj iz Skale.

Štrajki. DUNAJ 2. Na včerajšnjem svojem shodu so čevljarji mojstri sklenili povišati plačo za 15 odstotkov ter odpraviti hrano in stanova- nje pri mojstru.

DUNAJ 2. Danes zjutraj so začeli štraj- kati čevljarji pomočniki. Okolu 94 mojstrov je vsprejelo tarifo, postavljeno od pomočni- kov, vsled česar so pomočniki prišli zopet na delo.

TOULON 2. Danes po noči so štrajku- joči natakariji provzročili velike nemire. Pobili so ogledala v nekaterih večih restavrantih ter pretili natakarijem, ki so ostali na delu. Eden natakarijev je nekega štrajkovca smrtno zabol. Ob 1. uri je prišlo vojaštvo, ki je mno- žico razpodelo.

TOULON 2. Tekom včerajšnje demon- stracije kavarniških natakarijev je bil, kakor že sporočeno, neki štrajkovec, imenovan Bruno, smrtno zabol. Bruno se je v kavarni „Ro- tunde“ pričel pripraviti z natakarijem Ricciar- dijem, ker se poslednji ni hotel pridružiti štrajku. Bruno je kmalo potem izdahnul vsled dobljene rane. Ko so štrajkovci o tem zve- deli, so skušali opliniti kavarno „Rotunde“. Policija in vojaštvo sta štrajkovce prepodila. Bati se je danes novih nemirov.

LENS 2. Po noči je bil v Hainesu iz- vršen atentat z dinamitom proti hiši nekega paznika rudarjev. Provzročena škoda je le gmotne naravi. U Fouquieresu in Hainu je prišlo do nemirov. Štrajkovci so zgradili ba- rikade. Konjenišvo je rabilo celo orožje, pri čemer je bil neki štrajkovec ranjen.

Baron Gautsch v avdijenci.

DUNAJ 2. Ministerski predsednik baron Gautsch, ki odpotuje jutri v Karlove vari, je bil danes vsprejet od cesarja v avdijenci, ki je trajala 2 uri.

Konferenca v Algesirasu.

ALGESIRAS 2. Odbor, ki ga sestav- ljajo Nemec Klemet, Francoza Regraut in

Oherisey in Španec Caballero, je delal včeraj ves dan do pozne noči na reviziji vseh tek- stov, vsprejetih na konferenci, ki tvorijo za- pisnik. Prvi delegatje so sedaj zbrani, da do- ločijo splošne določbe za sklep konference. Danes popoldne se sestane konferenca, da definitivno odobri storjene sklepe. Nadejati se je, da bo možno zapisnik podpisati v so- boto.

Prihodki Velike Britanije.

LONDON 2. Prihodki Združenih kra- ljestev za minolo upravno leto, izvršivše se koncem marca, so znašali 143.977.576 funtov sterl.

Pruska zbornica proti splošni, enaki in direktni volilni pravici.

BEROLIN 2. Poslanska zbornica je v poimenskem glasovanju odklonila predlog svobodomiselnih poslancev glede uvedbe splošne, enake in direktne volilne pravice. Za predlog so glasovali svobodomiselni poslanci, centrum in Poljaki. Zbornica je potem v navadnem glasovanju vsprejela vladno predlogo glede pomnožitve členov zbornice in spremembe vo- lilnih okrožij ter glede spremembe predpisov o volilnem postopanju.

Stanje rešenih rudarjev v Courrieresu.

LENS 2. Stanje rešenih rudarjev se vedno boljša. Včeraj so povzili mlečno juho ter spali vso noč. Danes predpoludne so jim zdravniki dovolili malo zelenjave in kruha.

Trgovina.

Borsna poročila dne 2. aprila.

Tržaška borza.
Napoleoni K 19.11—19.14, angleške lire K — do —, London kratek termin K 240.45—240.65, Francija K 95.75—95.90, Italija K 95.75—95.90, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.55, nemški bankovci K —, avstrijska e notna. renta K 99.20—99.50, ogrska krona. renta K 93.50—93.80, italijanska. renta K —, kreditne akcije K 670.50 — 672.0 državne železnice K 674 — 676, Lombardi K 126.25—128.25 Lloydove akcije K 700 — 710. — (Dalje na IV. strani.)

Osebni kredit za uradnike

častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorciji društva uradnikov dajajo pod ugodnimi pogoji tudi proti dolgo- trajnim povračilom posojila na osebni kre- dit. Agentje so izključeni. Naslove konsor- cijev daje brezplačno **Centralno vodstvo društva uradnikov, Dunaj Wipplinger- strasse 25.**

Uradnika

ki bi opravljali pisarniške posle in ad- ministrativno hišo

i š č e

„Tržaška posojilnica in hranilnica“ (Piazza Caserma št. 2) — Ponudbe s zahtevo plače vpslati je do 24. aprila.

Prodajo se sledeči predmeti

sicer že rabljeni, a še v dobrem stanju:

Tračnice po približno kg 7 meter. — Vozovi za zvrča- nje se železno in tudi z leseno nečico in ravni vozovi. — 1 Lokomobil 10 HP. — 1 Motor na bencin 3 HP. — 1 Motor na elektriko. — Škripci raznih velikosti. — Več sesalk (pomp) in razni drugi predmeti pripravljeni pri gradbenih podjetjih.

M. Kramer & I. Schwarz
TRST

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odklikano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO
Trst.

Trst.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 2. aprila:

Emil Hubaček, trg., Maribor; Alvis Feigl, trg. Ajdovščina; Ludvik Denes, trg. agent, Dunaj; Maks Eisner, častnik, Inomost; Rudolf Sterle, adjunkt, Buzet; Franjo Mitč, trg. Sesljan; Hugo Altschul, trg. Praga; Samuel Bediaska, trg., Krakovo; dr. Josef Letis, zdravnik, Buzet; Samuel Jallowek, trg. potnik, Gino Hönnigmann, trg. potnik, Dunaj; Ivana Potočan, zasebnica, Buje (Istra); Maksim Jezeršek, trgovec, Železniki; Viktor Kokalj, jurist, Gradec; Leopold Levi, trgovec, Dunaj.

„Tržaško podporno in bralno društvo“

Vabilo na redni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, 8. aprila ob 4. uri pop. v društveni dvorani 19. I.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Prečitanje društvene kronike.
3. Poročilo blagajnika o računih 1905.
4. Izjava pregledovalnega odbora.
5. Predlogi in interpelacije.
6. olitev predsednika, 2 podpredsednikov, 2 tajnikov, blagajnika, 2 knjigovodij in društvenega gospodarja, 18 odbornikov, 6 namestnikov, 4 odbornic, 2 na- mestnic, 3 pregledovalcev računov in 5 članov mi- rovne sodnije.

K obilni udeležbi vabi

Društveno vodstvo

*) Predlogi morajo biti naznanjeni društvenemu vodstvu vsaj 8 dni pred občnim zborom.

Glasovnice se bodo sprejemale na dan zbora- vanja od 9. do 12. ure predpoludne in od 1. ure do volitve popoldne.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po- posebni načrti.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

Tovarna pohištva

RAFAEL ITALIA

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton šte. 1

po zelo nizkih cenah.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po- posebni načrti.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Ogne, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po- posebni načrti.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

Srečke Tias K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bojnikredit 1880 K 302.—, Bojnikredit 1880 K 302.—, 310.—, Turške K 150.50 do 112.50 Srečke — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	čevni	d-nos
— — — — —	100.45	100.50
— — — — —	100.50	100.50
Avstrijska renta v zlatu	117.45	117.45
— — — — —	99.50	99.60
Avstr. investicijska renta 3 %	80.0	80.50
Ostrea renta v zlatu 3 %	111.70	111.85
— — — — —	93.6	93.90
— — — — —	84.60	84.60
Akcije nacion. banke	165.00	1637.00
Kreditne akcije	670.50	670.25
London, 19 Letr	240.4	240.42
100 državni mark	117.37	117.45
20 frankov	13.45	13.40
10 ital. lir	19.14	19.13
Cesarski cekini	95.70	95.80
— — — — —	11.31	11.31

Parizka in londonska borza
Pariz: (Sklep) — Francoska renta 99.37, italijanska renta 105.20, španski exoraur 95.50, akcije otomanske banke 631. Menjuje na London 251.20.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — — — — — unificirana turška renta 92.65 avstrijska zlata renta 100 — — — — — zlatna renta 94.50, Länderbank — — — — — turške srečke 144.25, parizka banka 15.88, italijanske meridionalne akcije 792 — — — — — akcije Rio Tinto 16.14. Vzd. aua.
London: (Sklep) Konsolidirani dolg 90.1, srebro 30.15, Lombardi 3.1, španska renta 94.1, italijanska renta 104.1, tržni diskont 3.1, menjuje na Dunaju — — — — — Mirna.

Tržna poročila 2. aprila.
Budimpešta. Pšenica za april K 16.38 do K 16.40, rž za april 13.44 do 13.46, — — — — — za april od K 15.50 do 5.52 koruza za maj K 13.38 do K 13.40. Pšeni a: ponudbe slabotne, pov. rž za april omejeno, tendenca mirna. — — — — — prodaj nekoliko tisoč meterskih stotov, za nekoliko stotink nižje. Druga žita nespremenjena. — — — — — Vreme: lepo, mizlo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec — — — — — za maj 48.1, — — — — — ptember 39.1, za december 39.1, — — — — — Stalno. — — — — — Kava Rio navadna loco 38—40, navadna recina 41 42, navadna dobra 43—44.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bodočo doba e. Stalno, nespremenjeno.
Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec — — — — — za maj 47.25.
London. Sladkor iz repe surov 3.1, 3h Stalno.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za marec — — — — — za april 16.80, za maj 17. — — — — — junij 17. — — — — — za julij 17.90, za avgust 17.40.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za april 15.50, za maj-junij 15.50, za maj-avgust 15.75 (mirno). — — — — — Pšenica za tekoči mesec 23.70, za april 21.85, za maj-junij 23.55, za maj-avgust 23.55 (stalno). — — — — — M ka za tekoči mesec 30.05, za april 30.30, za maj-junij 30.55, maj-avgust 30.65 (stalno). — — — — — Repično olje za tekoči mesec 57.50, za april 57.25, za maj-avgust 56. — — — — — za sept.-dec. 59.25 (mirno). — — — — — Spirit za tekoči mesec 40.1, za april 40.1, za maj-avgust 40.1, za september-dec. 37. — — — — — stalno). — — — — — Sladkor surov 88.1, usov 21.1, — — — — — (mirno). — — — — — bel za tekoči mesec 25.1, za april 25.1, za maj, avgust 26. — — — — — za oktober-januar 26.1, (mirno), rafiniran 57. — — — — — 57.50 — — — — — vreme: oblačno.

MALI OGLASI.
Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je natisnjena na delu „MALI OGLASOV“ in vsakdo lahko prebrati, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDDELEK“, „Edinosti“. Na vprašanja potem pismo bo dalaj „INSERATNI ODDDELEK“. Informacije edino to, če bo pismu priložena znakka za odgovor.

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7). Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvratna kuhinja. Priporoča se al. občinstvu. Katarina Vatovec. (196)

Stenograf več slovenske in nemške stenografije, izurjen v zemljekojitnih in izvršitnih zadevah, stroje pisec z večletno prakso, želi premeniti službo v notarski ali odvetniški pisarni. — — — — — Prijazne ponudbe pod „Porabljivo“ poste restante, Gorica.

Proda se elegantna oprava meblirane sobe — — — — — bicikelj, citre, moška plesna obleka. Več pove „Edinosti“.

Gospodična zmožna slovensčina, nemščine in italijansčine, išče službo prodajalke na deželi. Naslov pove „Inseratni oddetek“, „Edinosti“. 382

Kuharica, Nemka, ki je že služila v kaki restavraciji ali gostilni I. reda in ki ima dobra spričevala, se išče za restavracijo v Dalmaciji. Pismene ali ustne ponudbe sprejme „Inseratni oddetek Edinosti“. (600)

Stanovanje z dvema sobama, kabinatom, kuhinjo itd., če mogl. če tudi z vrhom, v mirni legi v predmestju (Skorklja, Rojan, Vrdeja) se išče takoj. Ponudbe na upravo „Edinosti“. 352

Podpirajmo
Dijaško kuhinjo v Trstu!

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične kožne bolezni itd. se je povrnil in prevzel svoj ambulatorij.
Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.
TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

Velika zaloga koles (bicikljev)
Germania in Nazionale
Koles na ben in (motociklet) ROSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletah potrebnih pritkljin
mehanična delalnica — — — — — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma šte. 3.

Pojdite vsi v trgovino z obuvalom
GIACOMO GIACOZ
Piazza Rosario št. 5 (nasproti cerkve sv. Petra)
Zaloga obuval izdelanih v lastni delalnici za otroke, ženske in moške. Sprejema naročila po meri po t. kih escah, da se ne boji tekme vania.

Dosek Exelsior
— — — — — za svetliti parkete
Krema Exelsior za čevje
— — — — — ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!
— — — — — Raviti je povsod.
Tovarna vsaka za svetliti
Escher & Bal Sene
— — — — — ulica Giulia 76 TRST

Mehanična delalnica
Alarik Lantschner
zaprizeženi cenitelj
TRST — alica Geppa šte. 12
Ekkluzivno zastopništvo in zaloga svetovnoznane tovarne koles (bicikljev in motociklet) „Styria“ tvrdke Jock. Puch & Co. v Gradcu, kakor tudi tu- in inozemskih tvrdk veliko zalogo pritkljin
Zaloga in vpeljava električnih zvoncev
Sprejme kakorkoli si boji poprav v svoji stroki.

5 kron in več zaslužka na dan!
Iščete s: osebe ob-h polov, ki bi pletle na naših strojih prirost hitro delo vse leto doma — Ni treba znati n čes — — — — — enost škodi nič in blago prodamo mi.
— — — — — Družba pletilnih strojev za domače delavce —
Thomas H. Whittick & Co.
PRAGA, Petrášké náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-15

FREDIN
Zahtevajte le SELLE & KARY-je
Najboljše sredstvo za čistiti vsako fino rumeno ali črno obuvalo
Najbolj se priporoča za Boxcalis, Osearia, Chevreaux in lakirane čevlje.
DUNAJ, XII/I.

Važen pripomoček
v gospodinjstvu so priznано najboljše testenine **ŽNIDERŠIČ & VALENCIČ a**, ker se z njimi ne le zadovolji družino, temveč tudi prihraui mnogo časa.

C. VECCHIET
— — — — — ZLATAR — — — — —
TRST - Corso šte. 47 - TRST
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.
Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure.
— — — — — Cene zmerne. — — — — —

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386.80 K, izplačane odškodnine: 82,737.153.57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakosni slovansko-narodno upravo.
Vsa pojavnita čaja:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodski alicah 12

Specijaliteta umetnostnih predmetov
Barve, čopiči, razna olja, pokosti, platna, tronožniki itd pri
Nasledniku P. od F. Millosovich
Trdika ustanovljena l. 1829
Trst, ulica del Ponterosso št. 6.
L. G. Colombani
Trgovina: manifakturnega blaga
ulica Vincenzo Bellini št. 12
Voleno blago za gospe, Svila, Zefir, Perkal, nogovice, Perilo in drobni predmeti.

Avtorizirana mehanična delalnica
za
inštalacije plina, vodovodov in tovarna aparatov za acetilenski plin
zaprizeženega izvedenca
JOSIPA JESCH
TRST, ulica dei Gelsi št. 7
Koncesionirana od c. kr. namestništva v Trstu
— — — — — izv. šila je že preko 200 inštalacij. — — — — —

Velika zaloga koles
novih ali vže rabljenih iz prvih tu- in inozemskih tovarn
Prodaja in menjava po ugodnih cenah
Zastopstvo in zaloga dobroznanih koles
Waffenrad Steyr
Bogat izbor pripadkov in pneumatik
— — — — — Sprejemajo se vse poprave — — — — —
RUDOLF RÖTL
TRST - Acquedotto al - TRST

Mejnarnodno spedijsko posredovanje
Caro & Jellinek
Trst ul. Romagna št. 2 Trst.
TELEFON št. 1027
Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.
Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.
Se priporoča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu- in inozemstvu.
Pakovanje za prevoz po morju.

Posebne ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike.
Podijlatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini.
Proračuni brezplačno.

Kupim
kos zemljišča ali tudi celo posestvo v tržaški okolici, najrajši v užitninski črti ob vozni cesti na solnčnati strani ležeče. — — — — — Dobra bi bila tudi neobdelana, manj rodovitna zemlja. — — — — — Oziral se bom le na najnižje cene ker se gre samo za kmetijske namene.
Ponudbe:
Glavna pošta — Trst
Cassetta Postale 185

Električne vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione šte. 6.

Velika zaloga
oglja za peč
Trst, ulica Carpison št. 10
Daniel Pillin
Telefon 1306/241 Telefon 1306/241

Riunione Adriatica di Sicurtà
Glavnica in rezervni zakladi društva glasni bilance 31. decembra 1904.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano K 3,200.000)	K	8,000,000
Rezervni zakladi dobi-kov	"	7,499,915
zaklad proti vpadanju vrednosti javnih efektov	"	4,114,154
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	"	83,152,182
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1904	"	205,435,382
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1904)	"	5,225,155

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelji, škodi v-lel rastlin, olomu kakor tudi prevozov po suhem in m rju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljiv za življenja ali po smrti zavarovance, doto otrokom itd.
Najzdraveje namizno vino je
Kraški Teran
Edina izključna zaloga
GIOV. SIVITZ
ulica Nicoló Machiavelli št. 30
Telef. n 1007.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh.
so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“
Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podpore v narodno in občnokrajno delo.